

ABONNEMENT
Pays étrangers
Pour un an: 2 Dolars
Edition spéciale: 3 Dolars.

ADRESSE
"İctihad,, Constantinople
Téléph: St. 865
xxvième ANNÉE
1 Octobre 1930

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca
İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ
No: 306

ABONEMAN:
Seneliği [24Nusha] Türki-
ye için 2 1/2, Âlâ kâğıd-
lısı 5 Liradır

İDAREHANESİ
Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi:
1904 — Genève.
Yirmi altıncı sene
1 Teşrinievvel 1930

İKTİSADİ MÜBAREZELERE DAİR VECİZELER

Bazı kerre iktisadî mübarezeler askeri mübarezeler kadar hüsrangenizdir. İktisadî mübarezeler bir çok memleketlerin inkırazını doğurmuştur. Bunu tarih gösteriyor.

Ş Rekabetsiz, binaenaleyh mübarezei iktisadiyesiz terakki yokdur.

Ş Zamanızda bir mübarezei iktisadiye, galibini [yani mübrezei iktisadiyede galip olan] zenginletebilir. Bir mübarezei askeriye, galibini uzun müddet için harap ve tebah eder. Kâfi derece mükerrer tecrübeler bu hakikatin mevsukiyetini isbat edince, akvam arasındaki münasebat başka bir şekle girecektir.

Ş İstihsalatı alelthetle bir milleti istila eden bir kavim, silahla teshir etmiş kadar mükemmel bir surtte o milleti hükmü altına alır. İktisadî tâbiyyet siyasi tâbiyyeti sür'atle yaratır.

Ş Askerî ittifaklar kolaydır. Çünkü müşabih menfe'atleri birleştirir. Devam edebilen iktisadî ittifaklar hemen hemen gayri mümkündür. Zira müttefiklerin sana'i ve ticarî menfeatleri biri birinin aynı değildir.

Ş Sanayi' ve ticaret hususunda hiç bir gümrük kordonu, hiç bir devlet, müdahalesi hiç bir nizam.. meslekî [Professionnel] bir kabiliyetsizliği [mesela sanayi ve ticaret mesleklerindeki kabiliyetsizliği] ve evveliyet [L'initiative] kusurunu müfid bir surette himaye edemez.

Ş Bir kavim adeta feyz ve terakkiye mazhar bir san'ate, mesela zira'at san'atına malik bulunduğu vakit, her diğer teşebbüsden evvel bu san'atı tam feyz ve kemaline vardırmaya cehd etmelidir.

Ş İstatistiklere göre (Fransa) toprağının hasletine rağmen zira'at usulünün dünyiyeti sebeble vasatı olarak hektar başına 13 hektolitreye

buğday elde etmektedir; halbu ki (Almanya) ve (İngiltere) aynı mıkdar topraktan 21, (Danimarka) ise 26 hektolitreye buğday almaktadır; yulaf ve arpa için de fark aynıdır. İhracat için, rekabet yüzünden az kârlı olmuş olan emti'ayı zahmetle imal edeceğimiz yerde zira'atımızı ıslah etmenin daha kârlı olacağı bedihi görünmezmi?

Ş Haklı olarak, meşhur bir zira'at müdafi'i, ahiren «zira'at, millî bünyanın teccid ve ihyasında köşe taşı olacaktır» diyordu.

Ş Uzakta bulunan akvam, terakki ettikçe, bel'î ticarî kabiliyetleri (yani haricden eşyayı ticariyye celb ve bel'etmek ihtiyaçları) azalır: Japonya'nın ve kariben mütebaki Asya aksamının Avrupa mamulat ve istihsalatına tamamen kapanması labüd görünmektedir. [*]

Ş Sanayi'i ferdi kalan memleketlerde bu sanayi' memaliki ecnebiyede müteşekkil şirketlere karşı mübareze edemez.

Ş Alman sanayi'inin büyük kuvveti, aynı cins eşya imal eden fabrikacıların müşareketini tanzim etmek ve bu veçh ile istihsalatı pek ucuz kılmaktır.

Ş Müşabih sanayi'in «Kartel(Cartels)» namile Almanyada çoktanberi te'min edilmiş olan ittihad (Association) ları, zamanımız terakkiyatı sanai'yyesinin şartı lazımdır. Yeni istilalara karşı faideli bir sûrette mübareze edebilmek için fabrikacılarımız biri birile uğraşacaklarına ittihad etmeyi öğrenmelidir.

Ş Alman emti'asının istilasına karşı mübareze, ancak aynı ma'mulatı aynı fiyatla imal etmekle mümkündür.

[*] Bu mülahaza pek şayanı dikkattir. Aksayı şakta, İngiltere ile jakonya arasında çokdan başlamış ve (İngiltere) bu sahai mücadelede çoktan mağlûb olmuştur. Üstadımızın:

Psychologie du Socialisme unvanlı kitabının 246 ıncı sahifesinde İngiliz ve japon kibritlerinin Aksayı şarkda sahnei müsara'asını ve İngiliz kibritlerinin inhizamını görün. A. D.